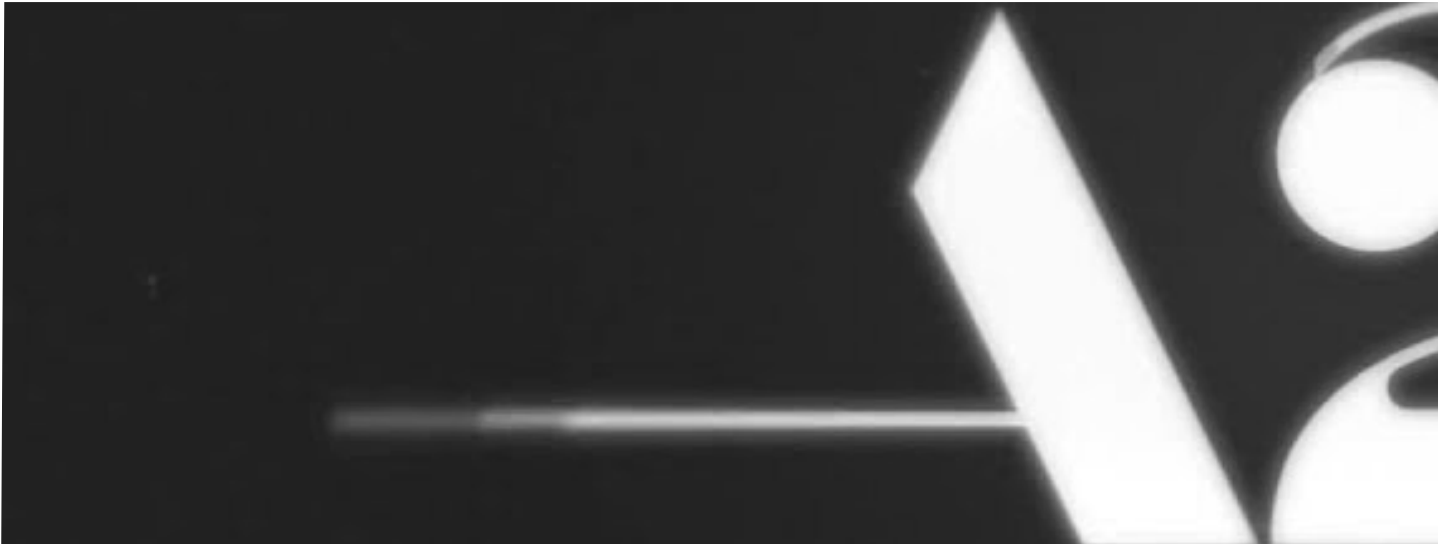

(A)2(4) ELOKUVA

Oletko kuullut elokuvasta nimeltä “Spring Breakers”? Entä elokuvasta “Bling Ring”? Et? Entä, oletko kuullut elokuvista “Moonlight” tai “Lady Bird” tai “Midsommar”? “The Whale”? “Priscilla”?

Näitä kaikkia elokuvia yhdistää yksi tuotantoyhtiö: A24. Päätin “Rakkautta ja Anarkiaa” -elokuvafestivaalin kunniaksi pohtia edellä mainitun tuotantoyhtiön kehityskaarta. Elämän kiireiden takia [note: Moreenimedia] en ehtinyt nähdä jokaista A24-elokuvaa, jota esitettiin festivaaleilla. Kertokoon tämä kuitenkin jotain tuotantoyhtiön laajasta levityksestä, ainakin indie-elokuvien osalta.

Kaikki sai alkunsa kun kolme kaverusta (Daniel Katz, David Fenkel ja John Hodges) päätti perustaa viihteeseen keskittyvän tuotanto- ja jakeluyhtiön vuonna 2012. Yhtiön nimeksi annettiin “A24”, viitaten italialaiseen moottoritien, jolla ystävät ajeltuaan keksivät idean yhtiön perustamisesta. Alkuun yhtiö ainoastaan jakeli elokuvia. Toisin sanoen he ostivat elokuvafestareilta hyväksi todettuja elokuvia ennen ketään muuta, ja hankkivat yksinoikeudet elokuviin. Ensimmäiset jakelun piiriin valitut elokuvat eivät olleet yleisöryntäyksiä, mutta tuotantoyhtiön ikään suhteutettuna menestyivät kohtuullisesti. Kaikki kuitenkin muuttui A24:n ensimmäisen tuotetun elokuvan myötä. “Moonlight” (2016) voitti parhaan elokuvan Oscarin.

Vuonna 2016 A24 saavutti laajemman yleisön tietoisuuden. Moonlightin myötä, A24:n unelma menestyvästä indie-elokuvasta tuottavasta tuotantoyhtiöstä konkretisoitui. Samalla konkretisoitui ideoitu ajatus tuotantoyhtiöstä, joka ei vain tuota ja jakele elokuvia, vaan myös luo elokuvilleen oman tunnelman. Elokuville tehtiin omat Instagram-tilit, oheistuotteita ja elokuvan lisäksi markkinoitiin elokuvan tunnelmaa. Katsoja kutsuttiin osaksi kokonaisvaltaista kokemusta, joka alkaisi kotisohvalta, omalta älypuhelimelta ja ulottuisi elokuvateattereihin, joissa elokuvia katsottaisiin.

A24:llä on faneja. Haluan korostaa, kuinka erityislaatuista tämä on – tuotantoyhtiöillä ei tavanomaisesti ole faneja. Joisain yhteyksissä on puhuttu jopa kultista, tosin minä jätän tämän päätelmän lukijoiden arvioitavaksi. Elokuvakulttuuri elää ja hengittää Hollywoodin suolaveden hajuista, lämmintä ilmaa, kun taas A24 toimii New Yorkista käsin. A24 on onnistunut luomaan itselleen niin vakuuttavan brändin, että yleisö menee sokkona katsomaan elokuvan vain siksi, että se on A24-tuotantoa. Minä mukaan lukien.

Päätin, että haluaisin katsoa kaikki A24-elokuvat, joita Rakkautta ja Anarkiaa tarjoaisi. Niitä oli yhteensä kuusi, joista näin kaksi. En kuitenkaan kaipaa tuomitsemista tästä laihasta saldosta, sillä korostan jälleen omia kiireitäni [note 2: moreenimedia]. Ja koska kaksi on parempi kuin ei mitään, pureudutaan katsomiini elokuviin.

Ensimmäisenä piinapenkkiin joutuu “ALL DIRT ROADS TASTE LIKE SALT” (2023). Elokuvan on ohjannut Raven Jackson, jolle tämä oli myös debyyttiohjaus. Sekä yleisöltä että kriitikoilta elokuva on saanut vaihtelevia arvioita. Toisten mielestä elokuva oli taiteellinen, lyyrinen ja intiimi, kun taas toisille elokuva ei tarjonnut muuta kuin valkoista kohinaa puolentoista tunnin pituisille päiväunille.

“All Dirt Roads Taste Like Salt” sijoittuu Yhdysvaltain osavaltioon Mississippiin, tosin on hyvin vaikea erottaa mihin aika-kauteen sen on tarkoitus pohjautua. Elokuvassa seurataan yhden naisen elämää, lapsuudesta aikuisuuteen. Juoni kulkee on abstraktilla tavalla eteenpäin eikä etene kronologisesti. Asioita tapahtuu, mutta toisaalta mitään ei tapahdu. Elopeuua ei etene suuntaan tai toiseen koko puolentoista tunnin aikana, ja sen loputtua minusta tuntuu, etten tiedä tai tunne yhtään sen enempää kuin elokuvan alettua.

Jackson on palkittu runoilija ja valokuvaaja. Tämän huomaa elokuvasta, joka nojaa koko painollaan taiteellisiin lähiotoksiin sekä pitkiin, staattisiin kohtauksiin. Erityiseen tarkasteluun päätyy päähenkilöiden sormet ja kädet, joita elokuva kuvaa

A-ARVOSTELUA

karkeasti arvioiden ainakin 30% ajasta. Väripaletit on valittu tarkoin, mikä luo yhtenäisyyttä elokuvan muuten hyvin irtonaisille kohtauksille. Juoneen tai tunteiden herättämiseen ei ole tuhlatu energiaa, vaan elokuvan vahvuudet korostuvat visuaalisuudellaan. Ymmärrän, mitä Jackson on lähtenyt hakemaan valinnoillaan – se ei vain valitettavasti mielestäni onnistu.

Älkää ymmärtäkö minua väärin. Olen dialogiin nojautuvien, kasvutarinoiden pohjautuvien, elämäkertamaisten elokuvien suuri ystävä ja puolestapuhuja. Mielestäni toimiakseen ne kuitenkin vaativat lähes aina tunnesiteen muodostumisen katsojan ja päähenkilöiden välillä. Katsojan on välitettävä siitä, mitä henkilöille tapahtuu sekä siitä, mitä he menettävät ja saavuttavat. Joskin, on myönnettävä, että runollisilla, mitäänsanomattomillakin elokuvilla on paikkansa maailmassa. Niiden paikka ei kuitenkaan ole elokuvateatterissa, vaan esimerkiksi museoissa.

Hieman kriittisen analyysin jälkeen otan käsittelyyn *“I Saw The TV Glow”* (2024). Tämän draama-trillerin on ohjannut Jane Schoenbrun. En elokuvateatteriin astellessa tiennyt elokuvasta muuta kuin sen, että Jodelissa elokuvat-kanavalla ainakin yksi kolmesta oli ostanut kyseiseen elokuvaan liput. Lisäksi olin katsonut trailerin ensimmäiset kolmekymmentä sekuntia, kunnes päätin, etten haluaisi turmella koko katselukokemusta itselleni, ja lopetin.

Minun olisi ehkä pitänyt katsoa traileri loppuun. Tämä oli nimittäin elokuva, josta ehkä saisi enemmän irti, jos olisi syvempi taustaymmärrys. Tai sitten en vain osaa katella elokuvia tarpeeksi analyyttisesti. Pidän elokuvasta, vaikkakin sen kauhuelementin takia en halua nähdä sitä ehkä enää koskaan. Jos edellinen elokuva ei herättänyt minussa merkittäviä tunteita, tämä visuaalisesti väkevä elokuva niin teki. *“I Saw The TV Glow”* sai minut pohtimaan omaa suhdettani älylaitteitteni ajankäyttöön. Absurdi elokuva mielestäni kritisoi yhteiskuntamme tapaa kuluttaa viihdettä, ja pidin tästä aspektista.

Luin myöhemmin Redditistä ja Jodelista arvosteluja. Joka puolella mainittiin elokuvan uskomaton tapa kuvata transukupuolisen henkilön kokemia ristiriitoja. Elokuvateatterista lähtiessä en olisi tullut ajatelleeksi tällaista näkökulmaa. Jälkikäteen trans-narratiivi on avautunut, ja olen yhtä mieltä siitä, että elokuvaa kuvaa tätä hyvin – jos se vain avautuisi myös hieman laiskemmalle katsojalle.

“I Saw The TV Glow” itsessään oli suhteellisen perinteinen elokuva. Otokset eivät häikäyttäneet uniikkiudellaan, mutta en myöskään tylsistynyt kuvakulmiin. Värimaailma oli yhtenäinen, ja musiikki johdatteli katsojan retrotunnelmiin hyvin. Se mikä ei mielestäni toiminut, oli Justice Smith päähenkilön Owenin roolissa. Hänen mumiseva, ujohko repliikkien ulosanti toimi alussa, mutta elokuvan teemojen syvennyksessä, oli harmillista nähdä mahdollisen menestysroolin rapistuvan. Ehkä se oli myös yksi syy, joka jätti minut hieman tyhjäksi elokuvan jälkeen. Smithin roolityön myötä Owenin hahmo ei ollut erityisen pidettävä tai tunteita herättävä.

A24:n toimintaan kuuluu elokuvien jatkuva tykitys. Yhtiö antaa pienille elokuvantekijöille alustan toteuttaa visioitaan, eivätkä ne usein menesty ensi yrittämällä. On tosin huominonarvoista, että useita “epäonnistuneen elokuvan” ohjanneita elokuvaohjaajia on ponnistanut menestykseen A24:n kautta. Yhtenä esimerkkinä suuren suosion saavuttaneen Dyynin ohjaaja, Denis Villeneuve.

Voisin lukea itseni A24-nautiskelijaksi. Pidän heidän tuotannostaan ja odotan aina heidän tuotannoltaan lähtökohteisesti korkealaatuista elokuvaa. Se kertoo myös tuotantoyhtiöstä jotain, että viitataan siihen “he”-muodossa, enkä “se”-muodossa. A24 tuntuu lähes ystävältä, joka on samalla tasolla katsojan kanssa. Se on lähes kosketettavissa eikä tunnu yhtä kaukaiselta kuin esimerkiksi Warner Bros. Fania minusta ei sen sijaan vielä saa. Journalistisen eettisyyden ja neutraaliuden kannalta se on ehkä positiivinen asia. ♦

Epävirallisena kriittikkona toimi Taika Butters.